

NL

NL

NL

EUROPESE COMMISSIE

Brussel, 29.9.2010
COM(2010) 527 definitief

2010/0281 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

Toen de crisis in alle hevigheid losbarstte, bleken de omvangrijke macro-economische onevenwichtigheden, waaronder grote, hardnekkige verschillen in de ontwikkeling van het concurrentievermogen, uiterst schadelijk voor de Europese Unie, en met name voor de euro. In de jaren vóór de crisis hebben lage financieringskosten een onjuiste bestemming van middelen voor veelal weinig productieve doeleinden in de hand gewerkt. Dat heeft in sommige lidstaten geleid tot een op termijn niet vol te houden consumptieniveau, zeepbellen op de huizenmarkt en de opbouw van binnen- en buitenlandse schulden. Daarom is het van belang een nieuwe gestructureerde procedure te ontwikkelen voor de preventie en correctie van ongunstige macro-economische onevenwichtigheden in elke lidstaat.

In haar mededeling en verslag, getiteld "Tien jaar Economische en Monetaire Unie: successen, knelpunten en nieuwe uitdagingen"¹ stelde de Commissie een brede beleidsagenda voor om de werking van de EMU te verbeteren. Daarin werd met name benadrukt dat het economische toezicht moet worden verruimd om macro-economische onevenwichtigheden in een vroeg stadium te kunnen detecteren en aanpakken. Er werd gesteld dat een scherper toezicht met name nodig was op het gebied van het externe concurrentievermogen en de lopende rekening, waar sinds de lancering van de euro merkbare verschillen tussen lidstaten waren opgetreden. Om deze uitdagingen het hoofd te bieden, kwam de Eurogroep in juli 2008 overeen een regelmatige evaluatie van de ontwikkelingen inzake het concurrentievermogen in het eurogebied te starten, die reeds haar vruchten heeft afgeworpen.

Europa 2020 is een ambitieuze en alomvattende strategie om te komen tot een slimme, duurzame en inclusieve groei van de EU-economie. Tegen de achtergrond van de crisis legt deze strategie een nieuwe klemtoon op het aanpakken van Europa's zwakke punten wat het toezicht op macrofinanciële en structurele problemen betreft. Gezien de grote economische en financiële verwevenheid van het eurogebied en de gevolgen daarvan voor de eenheidsmunt vereist Europa 2020 dat een specifiek beleidskader voor het eurogebied wordt ontwikkeld om de ruimere macro-economische onevenwichtigheden aan te pakken². Vanuit dit oogpunt moet er een in wetgeving verankerd mechanisme komen om toe te zien op bronnen van macro-economische onevenwichtigheden en ervoor te zorgen dat de passende corrigerende maatregelen worden genomen. De noodzakelijke koppeling tussen preventieve en corrigerende maatregelen is van cruciaal belang om te voorkomen dat pijnlijke economische aanpassingen moeten worden doorgevoerd doordat onevenwichtigheden uit de hand lopen.

2. RESULTATEN VAN DE RAADPLEGING VAN BETROKKEN PARTIJEN

Tegen de achtergrond van een crisis van een ongekeerde omvang en na de dringende maatregelen die zijn genomen om op de onmiddellijke behoeften in te spelen, heeft de Commissie snel gereageerd met een ambitieuze maar realistische hervormingsagenda. Deze

¹ European Economy nr. 2/2008, Europese Commissie, DG Economische en Financiële Zaken.

² In het verleden heeft de Commissie al herhaaldelijk gepleit voor een diepere en bredere economische coördinatie in het eurogebied. Dat was onder meer het geval in de jaarlijkse verklaring over het eurogebied 2009 en in de mededeling van 2008 met als titel "Tien jaar Economische en Monetaire Unie: successen, knelpunten en nieuwe uitdagingen".

reactie kwam in de vorm van twee mededelingen aan het Europees Parlement en de Raad, die respectievelijk op 12 mei en 30 juni 2010 werden uitgebracht. Door te kiezen voor communicatie via openbare wettelijke documenten wilde de Commissie uitdrukkelijk laten zien dat zij gecommitteerd is aan de dialoog met de lidstaten, het Europees Parlement en alle andere belanghebbenden, en tegelijk met praktische voorstellen voor maatregelen komt.

In haar mededeling van 12 mei 2010 presenteerde de Commissie een benadering voor de intensivering van de economische beleidscoördinatie die op verschillende pijlers berust. In de mededeling wordt er sterk voor gepleit ten volle gebruik te maken van de toezichtinstrumenten die het Verdrag te bieden heeft. Waar nodig moeten de bestaande instrumenten worden gewijzigd en aangevuld. In de mededeling wordt opgeroepen strikter de hand te houden aan het stabiliteits- en groeipact en het economische toezicht uit te breiden. Daartoe wordt een "Europees semester" voor economische beleidscoördinatie ingevoerd, zodat lidstaten kunnen profiteren van een vroegtijdige coördinatie op Europees niveau. Ten slotte worden in de mededeling de beginselen uiteengezet die ten grondslag moeten liggen aan een solide kader voor crisisbeheersing voor de lidstaten van het eurogebied. Het merendeel van de voorstellen had betrekking op de EU als geheel, maar aangelegenheden die eigen zijn aan het eurogebied, zouden aan striktere voorschriften worden onderworpen.

Intussen liepen de spanningen op de financiële markten hoog op en werd op 9 mei 2010 in een buitengewone vergadering van de Raad (Ecofin), op voorstel van de Commissie, besloten tot de instelling van een Europees stabilisatiemechanisme en werd de krachtige toezegging gedaan meer vaart achter de begrotingsconsolidatie te zetten waar zulks noodzakelijk blijkt.

Op 30 juni 2010 nam de Europese Commissie een bijgewerkte mededeling aan waarin de in de mededeling van 12 mei genoemde beginselen van het economische toezicht nader werden gespecificeerd. Daarbij ging de aandacht in de eerste plaats naar uitvoerings- en handhavingss kwesties. Er werd benadrukt dat de EU behoefte heeft aan een scherper macro-economisch landtoezicht, dat alle relevante gebieden van het economisch beleid omvat. Daarbij moesten macro-economische onevenwichtigheden in samenhang met het begrotingsbeleid en de groeibevorderende hervormingen in het kader van Europa 2020 worden gezien. Scherper toezicht moest worden verankerd in het begrip "Europees semester" en worden vergezeld van een reeks sancties ter preventie of correctie van overschrijdingen die de financiële stabiliteit van de EU en het eurogebied in gevaar zouden kunnen brengen. Op budgettair gebied moest zowel het preventieve als het corrigerende deel van het stabiliteits- en groeipact worden versterkt. Ook de aanpak van de macro-economische onevenwichtigheden tussen lidstaten werd in brede trekken geschetst.

Met de bovenvermelde mededelingen heeft de Commissie bijgedragen tot de werkzaamheden van de taskforce economische governance, die door de voorzitter van de Europese Raad wordt geleid en door de Europese Raad in maart is opgericht. De taskforce heeft erkend dat onevenwichtigheden een bijzonder probleem vormen, en met name voor leden van het eurogebied. Zij bevestigde dat er behoefte bestaat aan scherper toezicht op macro-economische ontwikkelingen aan de hand van een beperkt aantal kernindicatoren, met name via een waarschuwingsmechanisme. In het algemeen werd overeenstemming bereikt over het feit dat het macro-economische toezicht hand in hand moet gaan met het begrotingstoezicht op grond van het stabiliteits- en groeipact.

De Europese Raad heeft de werkzaamheden van de taskforce op de voet gevolgd. De eerste richtsnoeren werden gegeven in de conclusies van de Europese Raad van 17 juni, die overeenstemming bereikte over het tot stand brengen van een scorebord voor de vroegtijdige

detectie van onhoudbare of gevaarlijke ontwikkelingen. In zijn conclusies van 16 september 2010 sprak de Europese Raad zijn tevredenheid uit over de ontwikkeling van een nieuw raamwerk voor macro-economisch toezicht, waarmee onhoudbare divergenties en onevenwichtigheden in de concurrentieposities tijdig aan het licht gebracht en gecorrigeerd kunnen worden.

3. JURIDISCHE ELEMENTEN VAN HET VOORSTEL

Het volledige mechanisme voor de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden bestaat uit twee ontwerpvoorstellen voor verordeningen. In het eerste voorstel wordt de procedure bij buitensporige onevenwichtigheden (PBO) geschetst, terwijl het tweede voorstel handelt over de daaraan gekoppelde handhavingsmaatregelen. De beide voorstellen worden in deze toelichting na elkaar beschreven.

Het eerste voorstel beoogt een kader tot stand te brengen voor het detecteren en aanpakken van macro-economische onevenwichtigheden, waaronder een dalend concurrentievermogen. Het voorstel vormt op die manier een aanvulling op het proces van macrostructureel landtoezicht op grond van Europa 2020.

De PBO is een volledig nieuw onderdeel van het proces van economisch toezicht. De procedure bestaat in een regelmatige beoordeling van het risico op onevenwichtigheden, met daarbij een waarschuwingsmechanisme, in combinatie met bepalingen die het mogelijk maken corrigerende maatregelen te nemen in geval van ongunstige macro-economische onevenwichtigheden die verder reiken dan het begrotingsbeleid. De PBO geldt voor alle lidstaten.

Het toezicht begint met een waarschuwingsmechanisme waarmee lidstaten met mogelijk problematische macro-economische onevenwichtigheden worden aangewezen. Het waarschuwingsmechanisme bestaat uit een scorebord (artikel 3) dat aangevuld wordt met een analyse op basis van oordeelsvorming. Het scorebord is opgevat als een transparant, vrij eenvoudig en op een economische logica gestoeld concept. Daarom is voorzien in een reeks indicatoren die zich aandienende onevenwichtigheden in verschillende deelgebieden van de economie tijdig moeten signaleren. Deze reeks indicatoren moet breed genoeg zijn om elke mogelijke grote onevenwichtigheid te bestrijken en voldoende gevoelig om onevenwichtigheden vroegtijdig te detecteren. Het scorebord zal voor elke lidstaat uit meerdere indicatoren zijn samengesteld.

Ter bevordering van de transparantie en de verantwoordingsplicht zullen voor elke indicator waarschuwingdrempels worden vastgesteld en aangekondigd. Voor sommige indicatoren zullen de drempels symmetrisch zijn; zij zullen zowel buitensporig hoge als buitensporig lage waarden van de variabele detecteren. Er zij evenwel op gewezen dat indicatoren niet als beleidsdoelstellingen noch als beleidsinstrumenten mogen worden gezien. Zo kan een tekort op de lopende rekening van 3 % als aanvaardbaar worden beschouwd in een convergerend land met sterke investeringsbehoeften maar niet in een meer geavanceerd land met een snel vergrijzende bevolking. De drempels moeten dan ook worden gezien als indicatieve waarden ter ondersteuning van de beoordeling, en mogen niet op mechanische wijze worden geïnterpreteerd; zij moeten worden aangevuld door economische oordeelsvorming en landenspecifieke expertise.

Om de werking van het waarschuwingsmechanisme helemaal transparant te maken, zal de Commissie in een afzonderlijk document bekendmaken uit welke indicatoren het scorebord is

samengesteld, wat hun respectieve waarden zijn en welke methodologie eraan ten grondslag ligt. De samenstelling van het scorebord kan gaandeweg worden gewijzigd, naargelang de bedreigingen voor de macro-economische stabiliteit veranderen of gegevens beter beschikbaar worden. Naar alle waarschijnlijkheid zullen de mogelijke indicatoren zowel extern als intern van aard zijn. Indicatoren van de externe positie (bv. de lopende rekening en de buitenlandse schuld) en het prijs- en kostenconcurrentievermogen (bv. reële effectieve wisselkoersen) zouden de detectie van externe onevenwichtigheden vergemakkelijken. Het gebruik van interne indicatoren (bv. particuliere en overheidsschuld) is gerechtvaardigd omdat externe onevenwichtigheden altijd een interne pendant hebben. Het toezicht op interne indicatoren is op zichzelf ook gerechtvaardigd omdat interne onevenwichtigheden een weerslag kunnen hebben op andere lidstaten, en met name via financiële besmetting. Deze indicatoren zouden samen voorzien in een groot deel van de analysebehoefte voor een eerste beoordeling van mogelijke onevenwichtigheden.

De Commissie zal de resultaten van het scorebord regelmatig bekendmaken en hierbij een Commissierapport voegen waarin mogelijk tegenstrijdige signalen van de diverse indicatoren in een breder perspectief worden geplaatst (artikel 4). De Commissie zal op basis van alle beschikbare informatie een lijst opstellen van lidstaten die geacht worden een risico op onevenwichtigheden te lopen. Een spoedige bespreking hiervan in de Raad en de Eurogroep zal de Commissie in staat stellen passende feedback van lidstaten te krijgen en ervoor zorgen dat de beraadslagingen van de Commissie transparant verlopen. Na deze besprekingen zal de Commissie met betrekking tot lidstaten waarvan het waarschuwingsmechanisme wijst op mogelijke onevenwichtigheden of een risico daarop, landenspecifieke diepgaande evaluaties maken (artikel 5). De diepgaande evaluatie zal bestaan in een gedetailleerd onderzoek van de onderliggende problemen in de betrokken lidstaat. De evaluatie mag zo nodig in combinatie met toezichtmissies in het betrokken land worden uitgevoerd. Er zal rekening worden gehouden met eventuele vroegtijdige waarschuwingen of aanbevelingen van het Europees Comité voor systeemrisico's, alsook met de beleidsintenties van de geëvalueerde lidstaat, zoals deze blijken uit zijn stabiliteits- en convergentieprogramma en nationaal hervormingsprogramma. Zoals bepaald in de artikelen 6 en 7, kan de diepgaande analyse van de Commissie drie verschillende resultaten opleveren.

- Als de macro-economische onevenwichtigheden niet problematisch worden geacht, zal de Commissie voorstellen dat geen verdere stappen worden ondernomen.
- Als de Commissie naar aanleiding van de diepgaande evaluatie van oordeel is dat er van macro-economische onevenwichtigheden (of een risico daarop) sprake is, zal zij de Raad aanbevelen overeenkomstig artikel 121, lid 2, van het Verdrag de nodige preventieve aanbevelingen tot de betrokken lidstaat te richten. In overeenstemming met de globale richtsnoeren voor het economisch beleid en naar gelang van de aard van de onevenwichtigheid kunnen de preventieve aanbevelingen inspelen op uitdagingen op een breed scala aan beleidsterreinen.
- Als de diepgaande evaluatie wijst op ernstige onevenwichtigheden of onevenwichtigheden die de goede werking van de economische en monetaire unie in een specifieke lidstaat in gevaar brengen, kan de Raad, op aanbeveling van de Commissie, overeenkomstig artikel 121, lid 4, van het Verdrag aanbevelingen aannemen waarin het bestaan van een buitensporige onevenwichtigheid wordt gemeld en de betrokken lidstaat wordt aanbevolen binnen een gespecificeerde termijn corrigerende maatregelen te nemen en zijn beleidsintenties in een plan met corrigerende maatregelen voor te leggen. Lidstaten met buitensporige onevenwichtigheden in de zin van de PBO zouden aan verhoogde collegiale

pressie worden onderworpen. Deze "PBO-aanbevelingen" moeten openbaar worden gemaakt; zij moeten meer gedetailleerd en normatief zijn dan de in artikel 6 bepaalde "preventieve" aanbevelingen. Naar gelang van de aard van de onevenwichtigheid kunnen de beleidsvoorschriften betrekking hebben op budgettaire, loongerelateerde, macrostructurele en macroprudentiële beleidsaspecten waarover overheidsinstanties controle hebben.

Na het inleiden van een PBO zal de betrokken lidstaat verplicht zijn binnen een bepaalde termijn een plan met corrigerende maatregelen aan te nemen, zoals bepaald in artikel 8, om een routekaart op te stellen voor het uitvoeren van beleidsmaatregelen. Door een plan met corrigerende maatregelen aan te nemen, zou de betrokken lidstaat bevestigen dat hij vastberaden is zich in te zetten voor het wegwerken van zijn onevenwichtigheden. Binnen twee maanden na het voorleggen van een plan met corrigerende maatregelen beoordeelt de Raad het plan met corrigerende maatregelen aan de hand van een rapport van de Commissie. Indien het plan, op basis van een voorstel van de Commissie, toereikend wordt geacht, brengt de Raad een advies uit waarin het plan wordt onderschreven. Als de genomen of voorgenomen maatregelen in het plan met corrigerende maatregelen of het tijdschema voor de tenuitvoerlegging ontoereikend worden geacht ter uitvoering van de aanbevelingen, verzoekt de Raad, op basis van een voorstel van de Commissie, de lidstaat zijn plan met corrigerende maatregelen binnen een nieuwe termijn te wijzigen. De in de procedure verankerde flexibiliteit moet de Raad bij het uitbrengen van PBO-aanbevelingen in staat stellen een passende termijn vast te stellen, rekening houdend met de omvang en de urgentie van de onevenwichtigheden en het vermogen van het beleid om de situatie het hoofd te bieden. Wat het wegwerken van onevenwichtigheden betreft, staan niet alle beleidshefbomen onder de directe controle van nationale regeringen, anders dan bij het begrotingsbeleid. Voorts is het naar gelang van de aard van de onevenwichtigheden mogelijk dat corrigerende beleidslijnen slechts met vertraging effect sorteren. Zo zijn in de tien jaar die aan de crisis in 2008 voorafgingen, de concurrentieposities en de lopende rekeningen van de lidstaten van het eurogebied gestaag uit elkaar gegroeid. Een correctie van het concurrentievermogen en externe onevenwichtigheden vereist ingrijpende veranderingen in de relatieve prijzen en kosten, alsook een reallocatie van vraag en aanbod tussen de sector van de niet-verhandelbare goederen en de exportsector. De economie van vele lidstaten van het eurogebied wordt gekenmerkt door een relatief hoge starheid van de arbeids- en productmarkten. De kans is groot dat de aanpassingsperiode hierdoor langer wordt, indien geen passende hervormingen worden doorgevoerd. In alle gevallen zal de Commissie toezien op de uitvoering van corrigerende maatregelen door de betrokken lidstaten, die, zoals bepaald in artikel 9, regelmatige voortgangsverslagen moeten indienen. Als de economische omstandigheden veranderen, kunnen de PBO-aanbevelingen worden aangepast op basis van een aanbeveling van de Commissie.

Op basis van een aanbeveling van de Commissie zal de Raad concluderen of de betrokken lidstaat al dan niet de aanbevolen corrigerende maatregelen heeft getroffen. In artikel 10 worden de voorwaarden voor deze beoordeling beschreven. Als de Raad besluit dat de betrokken lidstaat passende maatregelen heeft genomen, zal de procedure worden opgeschort. Opschorting betekent dat de lidstaat voldoende vorderingen maakt met zijn corrigerende maatregelen. Aangezien het lang kan duren voordat de getroffen corrigerende maatregelen effect sorteren op het terrein, kan het effectief wegwerken van macro-economische onevenwichtigheden evenwel enige tijd in beslag nemen. De betrokken lidstaat zal aan periodieke verslaggeving en periodiek toezicht onderworpen zijn tot de PBO daadwerkelijk is afgesloten.

Op termijn zullen volgehouden en succesvolle corrigerende maatregelen ertoe bijdragen dat onevenwichtigheden worden weggewerkt. Zoals in artikel 11 bepaald, zal de procedure bij buitensporige onevenwichtigheden worden afgesloten zodra de Raad op basis van een aanbeveling van de Commissie concludeert dat er in de lidstaat niet langer van buitensporige onevenwichtigheden sprake is.

Als de betrokken lidstaat geen passende maatregelen heeft getroffen, zal deze aan de procedure bij buitensporige onevenwichtigheden onderworpen blijven. De Raad zou herziene aanbevelingen voor het treffen van corrigerende maatregelen moeten aannemen met een nieuwe termijn, die waarschijnlijk korter zou zijn. Voor lidstaten van het eurogebied zou het handhavingsmechanisme uiteindelijk kunnen leiden tot de sancties die beschreven worden in de verordening betreffende handhavingsmaatregelen voor de correctie van buitensporige macro-economische onevenwichtigheden in het eurogebied. Bovendien zou het onvoldoende gevolg geven aan de aanbevelingen op basis van het toezicht op onevenwichtigheden ook als een verzwarende factor kunnen worden gezien bij de beoordeling van de begrotingssituatie in het kader van het stabiliteits- en groeipact, hetgeen zou leiden tot zelfversterkende synergieën tussen verschillende beleidslijnen op het gebied van de handhaving.

Het tweede voorstel voor een verordening heeft betrekking op het handhaven van maatregelen voor de correctie van buitensporige macro-economische onevenwichtigheden. Het begeleidt deze PBO-verordening en is gericht op handhaving ten aanzien van lidstaten van het eurogebied. In dit voorstel staat gespecificeerd dat wanneer een lidstaat van het eurogebied herhaaldelijk nalaat gevolg te geven aan aanbevelingen van de Raad om buitensporige macro-economische onevenwichtigheden aan te pakken, deze een jaarlijkse boete zal moeten betalen tot de Raad besluit dat er corrigerende maatregelen zijn getroffen. Herhaaldelijk nalaten wordt gedefinieerd als het nalaten gevolg te geven aan de aanbevelingen van de Raad binnen de nieuwe termijn die is vastgesteld overeenkomstig artikel 10, lid 4, van Verordening (...). Bovendien zal de lidstaat ook een jaarlijkse boete moeten betalen als deze herhaaldelijk nalaat de Raad en de Commissie een plan met corrigerende maatregelen voor te leggen waarmee voldoende gevolg wordt gegeven aan de aanbevelingen van de Raad. In dit geval wordt herhaaldelijk nalaten gedefinieerd als het nalaten een toereikend plan met corrigerende maatregelen voor te leggen binnen de nieuwe termijn die is vastgesteld overeenkomstig artikel 8, lid 2, van Verordening (...). De jaarlijkse boete zal voor de lidstaten van het eurogebied de nodige stimulans betekenen om gevolg te geven aan de aanbevelingen of een toereikend plan met corrigerende maatregelen op te stellen, zelfs nadat de eerste boete is betaald.

Om te zorgen voor gelijke behandeling tussen lidstaten moet de boete identiek zijn voor alle lidstaten van het eurogebied, namelijk 0,1 % van het bbp van de betrokken lidstaat in het vorige jaar. In de regel zal de Commissie het hoogste boetebedrag voorstellen waarin de verordening voorziet, en zal dit voorstel worden geacht te zijn goedgekeurd, tenzij de Raad bij gekwalificeerde meerderheid anders besluit binnen tien dagen nadat de Commissie haar voorstel heeft aangenomen. Overeenkomstig artikel 293, lid 1, van het Verdrag mag de Raad het voorstel van de Commissie met eenparigheid van stemmen wijzigen.

De Raad kan op basis van een voorstel van de Commissie besluiten de boete te annuleren of te verminderen. De Commissie zou daartoe een voorstel kunnen doen na beoordeling van een met redenen omkleed verzoek van de lidstaat, hetgeen de bewijslast voor de toepassing van de sanctie zou omkeren. Voorts zou de Commissie ook een voorstel in dezelfde zin kunnen doen op grond van uitzonderlijke economische omstandigheden, zoals gedefinieerd in het stabiliteits- en groeipact (SGP) (Verordening (EG) nr. 1467/97).

Besluiten van de Raad betreffende deze boeten zullen uitsluitend worden genomen door de leden die lidstaten vertegenwoordigen die de euro als munt hebben. Er zal geen rekening worden gehouden met de stem van het lid van de Raad dat de door de besluiten getroffen lidstaat vertegenwoordigt.

De boeten waarin dit voorstel voor een verordening voorziet, vormen andere ontvangsten als bedoeld in artikel 311 van het Verdrag. Overeenkomstig de in het corrigerend gedeelte van het SGP (Verordening (EG) nr. 1467/97) vastgestelde praktijk, zullen deze ontvangsten worden verdeeld onder de lidstaten die de euro als munt hebben en ten aanzien waarvan geen procedure bij buitensporige onevenwichtigheden in de zin van Verordening (...), noch een buitensporigtekortprocedure in de zin van Verordening (EU) nr. 1467/1997 loopt, in verhouding tot hun aandeel in het totale bni van de in aanmerking komende lidstaten.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 121, lid 6,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité³,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De coördinatie van het economisch beleid van de lidstaten binnen de Unie, waarin het Verdrag voorziet, impliceert de naleving van de volgende grondbeginselen: stabiele prijzen, gezonde overheidsfinanciën en monetaire condities en een houdbare betalingsbalans.
- (2) Er moet worden voortgebouwd op de ervaring die tijdens het eerste decennium van de economische en monetaire unie is opgedaan.
- (3) In het bijzonder moet het toezicht op het economisch beleid van de lidstaten worden verruimd tot meer dan louter budgettair toezicht om buitensporige macro-economische onevenwichtigheden te voorkomen en om de betrokken lidstaten te helpen corrigerende plannen uit te werken voordat de verschillen een blijvend karakter krijgen. Deze verruiming van het kader voor het economische toezicht moet gepaard gaan met een verdieping van het begrotingstoezicht.
- (4) Om dergelijke onevenwichtigheden te helpen aanpakken, is een nauwkeurig in wetgeving vastgelegde procedure noodzakelijk.
- (5) Het is passend het in artikel 121, de leden 3 en 4, van het Verdrag bedoelde multilaterale toezicht aan te vullen met specifieke bepalingen voor de detectie, preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden.
- (6) Deze procedure moet berusten op een waarschuwingsmechanisme voor vroegtijdige detectie van zich aandienende macro-economische onevenwichtigheden. Daarbij moet

³ PB C van , blz. .

gebruik worden gemaakt van een indicatief en transparant scorebord in combinatie met economische oordeelsvorming.

- (7) Het scorebord moet bestaan uit een beperkte reeks economische en financiële indicatoren die relevant zijn voor de detectie van macro-economische onevenwichtigheden, met overeenkomstige indicatieve drempelwaarden. De samenstelling van het scorebord kan gaandeweg veranderen, onder meer doordat de bedreigingen voor de macro-economische stabiliteit zich ontwikkelen of relevante gegevens beter beschikbaar worden.
- (8) De overschrijding van een of meer indicatieve drempelwaarden hoeft niet noodzakelijkerwijs in te houden dat zich macro-economische onevenwichtigheden aandienen, aangezien bij economische beleidsvorming rekening moet worden gehouden met de verwevenheid van macro-economische variabelen. Economische oordeelsvorming moet ervoor zorgen dat alle stukken informatie, al dan niet afkomstig van het scorebord, in perspectief worden gezien en deel gaan uitmaken van een brede analyse.
- (9) Aan de hand van de procedure voor het multilaterale toezicht en het waarschuwingsmechanisme moet de Commissie vaststellen welke lidstaten aan een diepgaande evaluatie worden onderworpen. De diepgaande evaluatie moet een grondige analyse van bronnen van onevenwichtigheden van de geëvalueerde lidstaat omvatten. Deze evaluatie moet worden besproken in de Raad en de Eurogroep voor de lidstaten die de euro als munt hebben.
- (10) Een procedure voor toezicht op en correctie van ongunstige macro-economische onevenwichtigheden, met preventieve en corrigerende elementen, vereist verbeterde toezichtinstrumenten, die gebaseerd zijn op die welke worden gebruikt in de procedure voor multilateraal toezicht. Dit kan onder meer inhouden dat de toezichtmissies van de Commissie in de lidstaten worden verscherpt en dat de lidstaat aanvullende verslaggeving verricht in geval van ernstige onevenwichtigheden, waaronder onevenwichtigheden die de goede werking van de economische en monetaire unie in gevaar brengen.
- (11) Bij de beoordeling van onevenwichtigheden moet rekening worden gehouden met de ernst ervan, de mate waarin deze als onhoudbaar kunnen worden beschouwd en de mogelijk negatieve economische en financiële overloopeffecten voor andere lidstaten. Het economische aanpassingsvermogen en de staat van dienst van de betrokken lidstaat wat betreft het gevolg geven aan eerdere krachtens deze verordening gedane aanbevelingen en andere krachtens artikel 121 van het Verdrag in het kader van het multilaterale toezicht gedane aanbevelingen, in het bijzonder de globale richtsnoeren voor het economisch beleid van de lidstaten en van de Unie, moeten ook in overweging worden genomen.
- (12) Indien macro-economische onevenwichtigheden worden vastgesteld, moeten aanbevelingen aan de betrokken lidstaat worden gericht om richtsnoeren te geven inzake passende beleidsreacties. De beleidsreactie van de betrokken lidstaat op onevenwichtigheden moet tijdig zijn en daarbij moet gebruik worden gemaakt van alle beleidsinstrumenten waarover overheidsinstanties beschikken. Deze maatregelen moeten toegesneden zijn op de specifieke omgeving en omstandigheden van de betrokken lidstaat en de belangrijkste economische beleidsterreinen bestrijken,

waaronder begrotings- en loonbeleid, arbeidsmarkten, producten- en dienstenmarkten en regulering van de financiële sector.

- (13) De vroegtijdige waarschuwingen en aanbevelingen van het Europees Comité voor systeemrisico's aan lidstaten of de Unie hebben betrekking op risico's van macrofinanciële aard. Deze kunnen ook passende vervolgmaatregelen vergen in het kader van het toezicht op onevenwichtigheden.
- (14) Bij vaststelling van ernstige macro-economische onevenwichtigheden, waaronder onevenwichtigheden die de goede werking van de economische en monetaire unie in gevaar brengen, moet een procedure bij buitensporige onevenwichtigheden worden ingeleid die het doen van aanbevelingen aan de lidstaat en verscherpte vereisten voor toezicht en bewaking kan omvatten alsmede, ten aanzien van de lidstaten die de euro als munt hebben, de mogelijkheid tot handhaving overeenkomstig Verordening (EU) nr [.../...] ⁴ in geval van blijvend nalaten corrigerende maatregelen te nemen.
- (15) Een lidstaat ten aanzien waarvan een procedure bij buitensporige onevenwichtigheden loopt, moet een plan met corrigerende maatregelen vaststellen waarin zijn beleid tot uitvoering van de aanbevelingen van de Raad nader wordt beschreven. Het plan met corrigerende maatregelen moet een tijdschema voor de tenuitvoerlegging van de beoogde maatregelen omvatten. Het plan moet worden onderschreven door de Raad aan de hand van een rapport van de Commissie.
- (16) Aangezien een effectief kader voor detectie en preventie van macro-economische onevenwichtigheden niet voldoende door de lidstaten kan worden verwezenlijkt vanwege de sterke commerciële en financiële verwevenheid tussen de lidstaten en de overloopeffecten van nationaal economisch beleid op de Unie en het eurogebied als geheel, en beter door de Unie kan worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

ONDERWERP EN DEFINITIES

Artikel 1 *Onderwerp*

Deze verordening omvat nadere bepalingen voor de detectie, preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden binnen de Unie.

⁴ PB L [...], [...], [...].

Artikel 2
Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- a) “onevenwichtigheden”: macro-economische ontwikkelingen die een ongunstige invloed uitoefenen of kunnen uitoefenen op de goede werking van de economie van een lidstaat dan wel van de economische en monetaire unie of van de Unie als geheel.
- b) “buitensporige onevenwichtigheden”: ernstige onevenwichtigheden, waaronder onevenwichtigheden die de goede werking van de economische en monetaire unie in gevaar brengen.

HOOFDSTUK II
DETECTIE VAN ONEVENWICHTIGHEDEN

Artikel 3
Scorebord

1. De Commissie brengt, na raadpleging van de lidstaten, een indicatief scorebord tot stand als hulpmiddel voor de vroegtijdige vaststelling van en het toezicht op onevenwichtigheden.
2. Het scorebord wordt samengesteld uit een reeks macro-economische en macrofinanciële indicatoren voor de lidstaten. De Commissie kan voor deze indicatoren indicatieve onderste of bovenste drempelwaarden vaststellen die als waarschuwniveaus dienen. De drempelwaarden die van toepassing zijn op lidstaten die de euro als munt hebben, kunnen verschillen van die welke van toepassing zijn op de andere lidstaten.
3. De lijst van indicatoren waaruit het scorebord is samengesteld, en de drempelwaarden voor de indicatoren worden openbaar gemaakt.
4. De Commissie beoordeelt regelmatig de geschiktheid van het scorebord, met inbegrip van de samenstelling van indicatoren, de vastgestelde drempelwaarden en de aangewende methodologie, en past dit indien nodig aan om ervoor te zorgen dat het vermogen van het scorebord om zich aandienende onevenwichtigheden te detecteren en de ontwikkeling ervan, gehandhaafd blijft of nog wordt verbeterd. Wijzigingen in de onderliggende methodologie en de samenstelling van het scorebord en de bijbehorende drempelwaarden worden openbaar gemaakt.

Artikel 4
Waarschuwningsmechanisme

1. Ten minste eenmaal per jaar actualiseert de Commissie de waarden van de indicatoren op het scorebord voor elke lidstaat. Het geactualiseerde scorebord wordt openbaar gemaakt.
2. De openbaarmaking van het geactualiseerde scorebord gaat vergezeld van een rapport van de Commissie met een economische en financiële beoordeling waarbij de verschuivingen in de indicatoren in een breder perspectief worden geplaatst, en waarbij indien nodig andere economische en financiële indicatoren die relevant zijn voor de detectie van onevenwichtigheden, worden betrokken. In het rapport wordt eveneens aangegeven of de

overschrijding van de onderste of bovenste drempelwaarden door een of meer lidstaten erop wijst dat zich mogelijk onevenwichtigheden aandienen.

3. In het rapport worden de lidstaten aangewezen waar naar het oordeel van de Commissie van onevenwichtigheden of van een risico daarop sprake is.

4. In het kader van het multilaterale toezicht overeenkomstig artikel 121, lid 3, van het Verdrag bespreekt de Raad het rapport van de Commissie en neemt daarover conclusies aan. De Eurogroep bespreekt het rapport voor zover het direct of indirect betrekking heeft op lidstaten die de euro als munt hebben.

Artikel 5 *Diepgaande evaluatie*

1. Rekening houdend met de besprekingen in de Raad en de Eurogroep, zoals bepaald in artikel 4, lid 4, stelt de Commissie een diepgaande evaluatie op voor iedere lidstaat waar naar haar oordeel van onevenwichtigheden of van een risico daarop sprake is. Deze beoordeling omvat een evaluatie van de vraag of er in de betrokken lidstaat van onevenwichtigheden sprake is, en of deze onevenwichtigheden buitensporig zijn.

2. De diepgaande evaluatie wordt openbaar gemaakt. Daarin wordt in het bijzonder rekening gehouden met:

- a) in voorkomend geval, de vraag of de geëvalueerde lidstaat passende maatregelen heeft getroffen naar aanleiding van de aanbevelingen of verzoeken van de Raad overeenkomstig de artikelen 121 en 126 van het Verdrag en krachtens de artikelen 6, 7, 8 en 10 van deze verordening;
- b) de beleidsintenties van de geëvalueerde lidstaat, zoals deze blijken uit zijn stabiliteits- of convergentieprogramma en nationaal hervormingsprogramma;
- c) eventuele vroegtijdige waarschuwingen of aanbevelingen van het Europees Comité voor systeemrisico's die voor de geëvalueerde lidstaat relevant zijn.

Artikel 6 *Preventieve maatregelen*

1. Indien de Commissie aan de hand van haar in artikel 5 van deze verordening bedoelde diepgaande evaluatie van oordeel is dat in een lidstaat van onevenwichtigheden sprake is, stelt zij de Raad dienovereenkomstig in kennis. De Raad richt, op aanbeveling van de Commissie, de nodige aanbevelingen tot de betrokken lidstaat, overeenkomstig de procedure van artikel 121, lid 2, van het Verdrag.

2. De Raad stelt het Europees Parlement van zijn aanbevelingen in kennis. De aanbevelingen van de Raad worden openbaar gemaakt.

3. De Raad beziet deze aanbevelingen jaarlijks opnieuw en kan deze indien passend wijzigen overeenkomstig lid 1.

HOOFDSTUK III

PROCEDURE BIJ BUITENSPORIGE ONEVENWICHTIGHEDEN

Artikel 7

Inleiding van de procedure bij buitensporige onevenwichtigheden

1. Indien de Commissie aan de hand van de in artikel 5 bedoelde diepgaande evaluatie van oordeel is dat er in de betrokken lidstaat van buitensporige onevenwichtigheden sprake is, stelt zij de Raad dienovereenkomstig in kennis.
2. De Raad kan, op aanbeveling van de Commissie, aanbevelingen aannemen overeenkomstig artikel 121, lid 4, van het Verdrag, waarin het bestaan van een buitensporige onevenwichtigheid wordt gemeld en de betrokken lidstaat wordt aanbevolen corrigerende maatregelen te nemen. In deze aanbevelingen wordt de aard van de onevenwichtigheden uiteengezet, worden de te nemen corrigerende maatregelen nader gespecificeerd, en wordt de termijn genoemd waarbinnen de lidstaat deze corrigerende maatregelen moet nemen. De Raad kan, zoals bepaald in artikel 121, lid 4, van het Verdrag, zijn aanbevelingen openbaar maken.

Artikel 8

Plan met corrigerende maatregelen

1. Een lidstaat waarvoor een procedure bij buitensporige onevenwichtigheden is ingeleid, legt binnen een termijn die in de aanbevelingen overeenkomstig artikel 7 wordt bepaald, een plan met corrigerende maatregelen voor aan de Raad en de Commissie. Het plan met corrigerende maatregelen omvat de specifieke en concrete beleidsmaatregelen die de betrokken lidstaat heeft uitgevoerd of voornemens is uit te voeren, evenals een tijdschema voor de tenuitvoerlegging.
2. Binnen twee maanden na het voorleggen van een plan met corrigerende maatregelen beoordeelt de Raad het plan met corrigerende maatregelen aan de hand van een rapport van de Commissie. Indien het plan, op basis van een voorstel van de Commissie, toereikend wordt geacht, brengt de Raad een advies uit waarin het plan wordt onderschreven. Als de genomen of voorgenomen maatregelen in het plan met corrigerende maatregelen of het tijdschema voor de tenuitvoerlegging ontoereikend worden geacht ter uitvoering van de aanbevelingen, verzoekt de Raad, op basis van een voorstel van de Commissie, de lidstaat zijn plan met corrigerende maatregelen binnen een nieuwe termijn te wijzigen. Het gewijzigde plan met corrigerende maatregelen wordt onderzocht overeenkomstig de in dit lid vastgestelde procedure.
3. Het plan met corrigerende maatregelen, het rapport van de Commissie en het in lid 2 bedoelde verzoek van de Raad worden openbaar gemaakt.

Artikel 9

Toezicht op corrigerende maatregelen

1. De Commissie ziet toe op de tenuitvoerlegging door de betrokken lidstaat van de aanbevolen corrigerende maatregelen en van het plan met corrigerende maatregelen. Te dien einde brengt de lidstaat regelmatig verslag uit aan de Raad en de Commissie in de vorm van

voortgangsverslagen waarvan de frequentie door de Raad wordt vastgesteld in de in artikel 7, lid 2 bedoelde aanbeveling.

2. Voortgangsverslagen van de lidstaten worden openbaar gemaakt door de Raad.

3. De Commissie kan in de betrokken lidstaat toezichtmissies uitvoeren om toe te zien op de tenuitvoerlegging van het plan met corrigerende maatregelen.

4. Indien de economische omstandigheden veranderen, kan de Raad, op aanbeveling van de Commissie, de krachtens artikel 7 aangenomen aanbevelingen wijzigen overeenkomstig de procedure van ditzelfde artikel. De betrokken lidstaat legt een herzien plan met corrigerende maatregelen voor dat wordt beoordeeld overeenkomstig de procedure van artikel 8.

Artikel 10

Beoordeling van corrigerende maatregelen

1. Aan de hand van een rapport van de Commissie concludeert de Raad of de betrokken lidstaat al dan niet de aanbevolen corrigerende maatregelen heeft genomen.

2. Het rapport van de Commissie wordt openbaar gemaakt.

3. De conclusies van de Raad worden aangenomen binnen de termijn die de Raad in zijn aanbevelingen overeenkomstig artikel 7 heeft vastgesteld.

4. Wanneer de Raad concludeert dat de lidstaat niet de aanbevolen corrigerende maatregelen heeft genomen, neemt hij, op aanbeveling van de Commissie, overeenkomstig artikel 7 herziene aanbevelingen aan, en stelt hij, op aanbeveling van de Commissie, een andere termijn voor corrigerende maatregelen vast waarbinnen een nieuwe beoordeling overeenkomstig dit artikel wordt uitgevoerd.

5. Wanneer de Raad concludeert dat de lidstaat de aanbevolen corrigerende maatregelen heeft genomen, wordt de procedure bij buitensporige onevenwichtigheden opgeschort.

6. De opschorting van de procedure voor de betrokken lidstaten wordt regelmatig opnieuw gezien door de Raad overeenkomstig de in de leden 1 tot en met 5 omschreven procedure.

Artikel 11

Afsluiting van de procedure bij buitensporige onevenwichtigheden

De procedure bij buitensporige evenwichtigheden wordt afgesloten zodra de Raad, op aanbeveling van de Commissie, concludeert dat er in de lidstaat niet langer van buitensporige onevenwichtigheden sprake is.

HOOFDSTUK IV SLOTBEPALINGEN

Artikel 12 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, [...]

*Voor het Europees Parlement
De Voorzitter*

*Voor de Raad
De Voorzitter*